

Kleine gedichten voor kinderen

<https://hdl.handle.net/1874/233735>

25676.

KLEINE GEDICHTEN

VOOR

KINDEREN,

VAN

Mr. HIERONYMUS VAN ALPHEN.

179

H

25

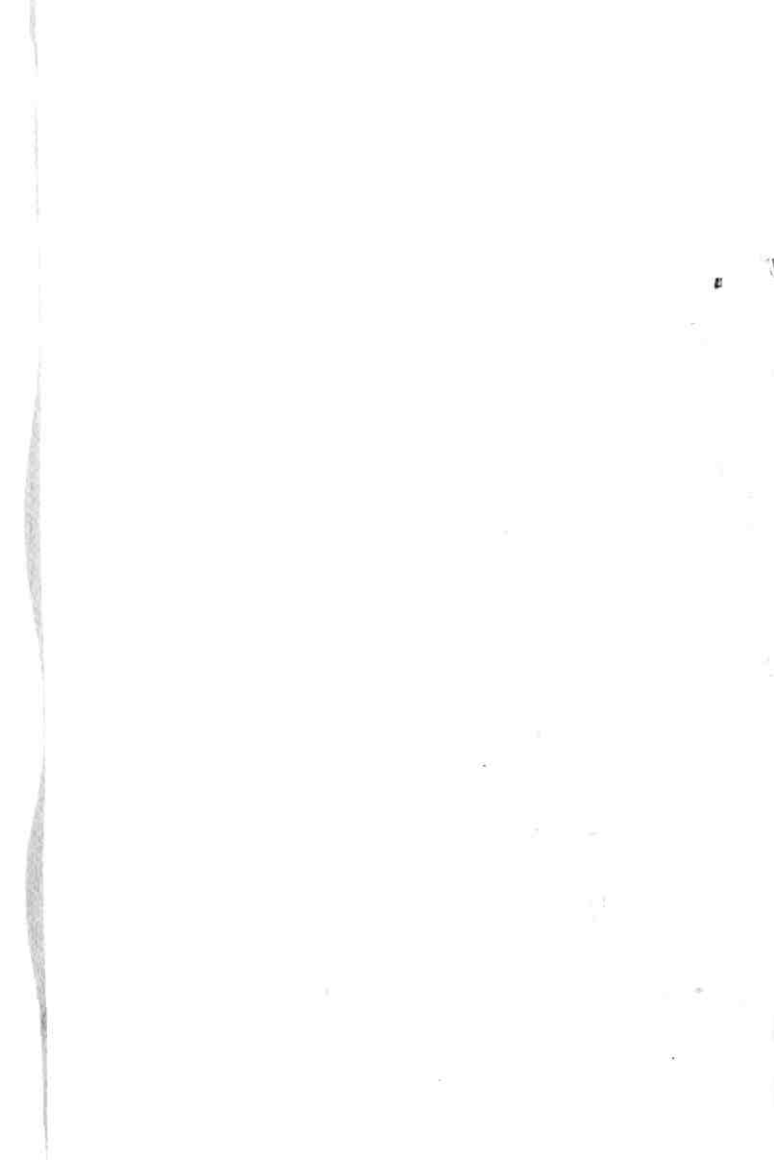
EUWE DRUK.

UTRECHT,

VAN TERVEEN & ZOON.

1872.

mmology

Bestraakt het
chovulken "de ministerie"
van den ondergetekende
17/11/25
25670

KLEINE GEDICHTEN

VOOR

KINDEREN,

VAN

Streekt
ov. 10/1/12

Mr. HIERONYMUS VAN ALPHEE.

De kinderen zijn een erfdeel des
HEEREN.

SLOMO.

UTRECHT,

J. G. VAN TERVEEN & ZONNEN.

1872.

BIBLIOTHEEK DER
RIJKSUNIVERSITEIT
UTRECHT,

Uitgegeven door de ondergetekende
Streekt Nov-1872
J. van Terveen & Zoon.

De Uitgevers, aan de Wet voldaan hebbende, 'stellen hun regt tot het drukken en uitgeven van dit werkje onder de bescherming der Wet, en zullen geene exemplaren voor echt erkennen, dan die door hen aldus geteekend zijn:

J. van Erven & Co.

Stoom-Boekdrukkerij en Steendrukkerij „de Industrie” Utrecht.

RIJKSUNIVERSITEIT TE UTRECHT

1780 1147

VOORBERIGT.

Ziedaar eenige kleine gedichten, ten behoere van kinderen opgesteld. De maker weet zeer wel, dat hij, als dichter, daardoor weinig roem behalen kan; maar dat was ook zijn oogmerk niet. Hij bedoelde slechts eenige nuttige waarheden zoo in rijm voor te dragen, dat dezelve de kinderlijke vatbaarheid niet te boven gingen; en hij heeft ze zoo klein gemaakt, opdat zij des te gemakkelijker, door enkel lezen, zouden kunnen in het geheugen geprent worden, zonder dat het noodig ware, dat ze van buiten geleerd werden, iets, waar de maker zeer tegen is, en dat daarenboven, enkel door herhaald lezen geschieden kan.

Hetgeen aanleiding gaf tot het opstellen dezer stukjes, is geweest — dat de maker zelf kinderen heeft, die thans zijn eenig en grootst vermaak zijn — dat men aan zulke stukjes in onze taal gebrek heeft — dat hij ook gaarne voor anderen

nuttig is — en dat hij de Hoogduitsche Lieder für Kinder van WEISSE en de kleine Lieder für kleine Mädchen und Jünglinge van G. W. BURMANN, met zeer veel genoeg gelezen heeft; ook hebben zij hem menigmaal op den weg geholpen, schoon hij er eigenlijk geene uit vertaald of overgenomen heeft.

Zij zijn wel allen niet voor kinderen van vier of vijf jaren geschikt, maar dit was ook juist niet noodig. Men kan zelf kiezen, welke men aan zijne kinderen wil laten lezen; ook kan men schielijk merken, of een kind verstaat, wat het leest, dan niet. De opsteller heeft met allen de proef genomen, en hij kan verzekeren, dat zijn oudste jongentje — een kind van vijf jaren — velen van dezelve, op de eerste of tweede lezing, verstaan heeft, en daarom houdt hij zich verzekerd, dat al deze stukjes voor kinderen, boven de vijf en beneden de tien jaren, bruikbaar zijn. Ook kan het geen kwaad, wanneer hier en daar het kinderlijk verstand eene kleine zwaarigheid ontmoet, en daardoor tot vragen en praten wordt opgewekt.

AAN TWEE

LIEVE KLEINE JONGENS.

Ziedaar, lieve wichtjes!
Een bundel gedichtjes,
 Vermaakt er u meê!
En springt naar uw woning,
Maar ... eerst ter belooning
 Een kusje of twee.

Door liefde gedrongen,
Heb ik ze gezongen,
 En wilt gij er meer,
Gij moogt er om vragen.
Wanneer ze u behagen
 Komt huppelend weêr.

HET KINDERLIJK GELUK.

Ik ben een kind,
Van GOD bemind,
En tot geluk geschapen,
Zijn liefde is groot;
'k Heb speelgoed, klee'd'ren, melk en brood,
Een wieg om in te slapen.

Ik leef gerust;
Ik leer met lust;
Ik weet nog van geen zorgen,
Van spelen moê,
Sluit ik mijn oogjes 's avonds toe,
En slaap tot aan den morgen.

Geloof zij GOD
Voor 't ruim genot
Van zoo veel gunstbewijzen!
Mijn hart en mond,
Zal Hem, in elken morgenstond,
En elken avond prijzen.

DE PERZIK.

Die perzik gaf mijn vader mij,

Omdat ik vlijtig leer.

Nu eet ik vergenoegd en blij.

Die perzik smaakt naar meer.

De vrolijkheid past aan de jeugd,

Die leerzaam zich betoont.

De naarstigheit die kinderdeugd,

Wordt altoos wel beloond.

DE KINDERLIEFDE.

Mijn vader is mijn beste vrind;

Hij noemt mij steeds zijn lieve kind.

'k Ontzie hem, zonder bang te vreezen,

En ga ik hupplend aan zijn zij,

Ook dan vermaakt en leert hij mij,

Er kan geen beter vader wezen!

Ik ben ook somtijds wel eens stout,
Maar als mijn ondeugd mij berouwt,
Dan wordt zijn vaderhart bewogen;
Dan spreekt zijn liefde geen verwijt,
Ja zelfs, wanneer hij mij kastijdt,
Dan zie ik tranen in zijn oogen.

Zou ik, door ongehoorzaamheid,
Dan maken dat mijn vader schreit;
Zou ik hem zuchten doen en klagen?
Neen, als mijn jongheid iets misdoet,
Dan val ik aanstonds hem te voet,
En zal aan GOD vergeving vragen.

ALEXIS.

ALEXIS heeft zijn zusje lief,
Wanneer ze in vrede leven:
Hij noemt haar zelfs zijn hartedief,
Als zij haar speelgoed hem wil geven.
Maar als zij iets, dat hem behaagt,
Voor haar om meê te spelen vraagt,
Dan wordt die liefde ras verminderd;
En als zij hem in 't doen van zijnen zin verhindert,
Dan haat hij bijkans haar geheel;

Ook is zij doorgaans hem te veel,
 Wanneer zij boven hem door iemand wordt geprezen.

* * *

Een liefde, die zoo ras verkoelt,
 Die slechts op eigen voordeel doelt,
 Zou dat wel regte liefde wezen?

DE WARE RIJKDOM.

Geen geld bekore ons jong gemoed,
 Maar heiligheid en deugd.

De wijsheid is het noodigst goed;
 Het sieraad van de jeugd.

Wat is toch rijkdom? wat is eer?
 Een handvol nietig slijk.

GODS vriend te wezen is veel meer;
 Die JEZUS lieft, is rijk.

Komt, vallen we onzen GOD te voet
 Om deugd en heiligheid;
 Zoo wordt op aarde ons jong gemoed
 Ten hemel voorbereid.

Dan krijgen wij dien besten schat,
 Die nimmer meer vergaat.

Dan loopen we op het deugdenpad,
 En schrikken voor het kwaad.

HET VROLIJK LEEREN.

Mijn spelen is leeren, mijn leeren is spelen,
 En waarom zou mij dan het leeren vervelen?

Het lezen en schrijven verschaft mij vermaak.
 Mijn' hoepel, mijn' priktol verruil ik voor boeken;
 Ik wil in mijn prenten mijn tijdverdrijf zoeken;
 't Is wijsheid, 't zijn deugden, naar welke ik haak.

HET MEDELIJDEN.

Wie dat ik immer smart zie dragen,
 'k Heb ook gevoel daarvan.
 Ik sluit mijn oor niet voor zijn klagen,
 Maar help hem als ik kan.

Een mensch in droefheid op te beuren,
 Is zelfs voor kinders zoet.
 Die spotten kan met hen, die treuren,
 Vertoont een slecht gemoed.

Zou mij eens anders leed verblijden?
 Zou 'k lagchen in zijn smart?
 O neen! een edel medelijden
 Past aan mijn kinderhart.

Ik wil dan met bedroefden klagen,
Hen troosten in hun pijn.
Eens anders last te helpen dragen,
Zal mijn genoeg zijn.

DE N A A R S T I G H E I D.

Des morgens lang te slapen,
Te geeuwen en te gapen,
Staat leelijk voor een kind.
Die altoos veel moet snappen,
En zotte taal wil klappen,
Ziet zelden zich bemind.

Zou ik mijn tijd besteden
Aan duizend nietigheden?
'k Heb daar geen voordeel van.
Mijn lessen wil ik leeren,
Mijn meesters zal ik eeren,
Dan wordt ik haast een man. (*)

(*) Meisjes zouden in plaats van dezen regel kunnen zeggen :

„Zooveel als ik maar kan.”

DE SPIEGEL.

Die telkens in den spiegel ziet,
En zich met schoonheid vleit,
Beseft de ware schoonheid niet,
Maar jaagt naar ijdelheid.

Dit glas maakt trotsch, of geeft ons pijn:
Wil 'k weten, wie ik ben,
Dan moet GODS woord de spiegel zijn,
Waar ik mijn hart uit ken.

KLAGT VAN DEN KLEINEN WILLEM

OP DEN DOOD VAN ZIJN ZUSJE.

Ach! mijn zusje is gestorven,
nog maar veertien maanden oud.
'k Zag haar dood in 't kistje liggen;
ach! wat was mijn zusje koud!
'k Riep haar toe: mijn lieve MIETJE!
MIETJE, MIETJE! maar voor niet.
Ach! haar oogjes zijn gesloten;
schreijen moet ik van verdriet.

Altoos wil ik om haar treuren,
bloempjes strooijen op haar graf;
Weenend aan de kusjes denken,
die mij 't lieve meisje gaf.
Morgen zal ik — maar voor mij ook
Is 't gevaar van sterven groot.
Gist'ren liep zij met mij spelen;
gist'ren nog en nu — reeds dood.

HET GESCHENK.

Moeder-lief, zie daar een roosje
Van uw KOOSJE,
Wijl gij heden jarig zijt.
'k Heb van morgen al gezongen,
En gesprongen!
Zoo verlangde ik naar dien tijd.

Maar kan ik geen rijmpjes dichten,
Moet ik zwichten
Voor mijn broër in poëzij,
Neem dan, moeder! slechts dit roosje
Van uw KOOSJE,
'k Heb u toch zoo lief als hij.

WELKOMGROET VAN KLAARTJE

VOOR HAAR KLEINE ZUSJE

Welkom, lieve kleine zus!
Welkom in dit leven!
Baker! mag ik niet een kus
Aan mijn zusje geven?

Wil je slapen? O, zij krijt!
't Zal haar wis vervelen.
Morgen, als gij wakker zijt,
Zal ik met u spelen.

Slaap gerust, dan wordt gij groot;
Leer toch spoedig loopen;
Als gij zit op moeders schoot,
Zal zij speelgoed koopen.

O! Mamaatje is zoo goed!
Alles wil zij geven,
Als haar kindertjes maar zoet
En tevreden leven.

DE LEDIGHEID.

Nimmer moet ik ledig wezen;
Alles doen met lust en vlijt.
Bidden, leeren, schrijven, lezen,
Spelen, werken heeft zijn tijd.

Moeder-lief kan 't ook niet velen,
Dat de tijd verwaarloosd wordt:
Lui zijn, zegt ze, is tijd te stelen,
En ons leven is zoo kort!

HET HONDJE.

Hoe dankbaar is mijn kleine hond
Voor beentjes en wat brood!
Hij kwispelstaart, hij loopt in 't rond.
En springt op mijnen schoot.

Mij geeft men vleesch, en brood en wijn,
En dikwijls lekkernij;
Maar, kan een beest zoo dankbaar zijn,
Wat wacht men niet van mij!

HET GEBROKEN GLAS.

EENE VERTELLING.

KORNELIS had een glas gebroken

voor aan de straat;

Schoon hij de stukken had verstoken,

Hij wist geen raad.

Hij had een afschrik van te liegen,

Wijl God het ziet;

En zou hij nu Mama bedriegen,

Dat kon hij niet.

Hij stond onthutseld en bewogen;

De moeder komt:

Zij ziet de tranen in zijn oogten;

Hij scheen verstomd.

„Heeft KEESJE, zei ze, „wat bedreven?

Wat scheelt er aan?”

„k heb,” zei hij „moederlief! zoo even

Weer kwaad gedaan.

Terwijl ik bezig met palletten

Bij 't venster was,

Vloog mijn *volan*, door 't forsk raketten,

Daar in het glas.

Maar als uw KEESJE 't van zijn leven

Niet weder doet,

Dan wilt gij 't immers hem vergeven,

Gij zijt zoo goed?

„Kom KEESJE-lief! hou op met krijten,”

Zei moeder toen:

„k Wil u dien misslag niet verwijten.”

Hij kreeg een zoen.

„Die altoos wil de waarheid spreken,

„Wordt wel beloond.

„Die leugens zoekt voor zijn gebreken,

„Wordt nooit verschoond.”

DE GODSDIENSTIGHEID.

Als in de lieve lente
 De bloemen 't veld versieren,
 Dan pluk ik rozenknopjes,
 Viooltjes, maagdelietjes,
 Citroenkruid en seringén.
 Dan zal ik kransjes vlechten,
 En dragen die ter eere
 Van GOD, die mij het leven
 En bloempjes heeft geschonken.
 Dan zinge ik: Hemelkoning.
 Gij doet viooltjes groeijen,
 Met roosjes, maagdeliefjes,
 Citroenkruid en seringén,
 Met duizend duizend bloeme

Om Uwe magt en goedheid
 Aan kinderen te toonen,
 Hoe mooi staat mij dit kransje!
 Ach, laat mij niet vergeten,
 Dat Gij het hebt doen groeijen!

 D E H A A S.

Kijk, PIETJE, kijk, een haas! o, die zoo gaauw
 kon loopen!

Neen, zei de slimme PIET,
 Wilt gij een haasje zijn, ik niet:
 'k Wil liever langzaam gaan, dan 't met den
 dood bekoopen.

* * *

Hij, die altoos weltevreden
 Met vermogens, die hij heeft,
 Vergenoegd en dankbaar leeft,
 Kan zijn gaven wel besteden.
 Maar dat hij, die altoos kniest,
 En wat anderen zijn wil wezen,
 Zelfs hetgeen hij heeft, verliest,
 Heb ik meer dan eens gelezen.

EENE VERTELLING VAN DORISJE.

Wij zaten laatst bij SAARTJE,
Onze oude, goede baker,
Die sprookjes kan vertellen.
Wij dronken chocolade,
En deden honderd vragen.

In 't einde zei ons SAARTJE :
Wel nu, mijn hartediefjes!
Gij kent de vier getijden,
Wat houdt gij voor de beste ?

Toen zei mijn zusje MIETJE,
Die tijd is mij de liefste,
Wanneer de boomen bloeijen.
Dan krijgt men mooie bloempjes,
Om tuiltjes van te vlechten.
Dan ziet men duizend vogels
Op groene takjes zingen.
Is dat niet in de lente ?

De winter, lieve SAARTJE!
Zei PIETJE, is de beste;
Dan hooren wij vertellen,
En drinken chocolade,
Of eten dikke wafels.

Neen, ik verkies den zomer,
Zei KEESJE, dan is 't kermis.
Dan hoef ik niet te leeren.

Maar ik zei, 't is het beste,
Als meest de vruchten rijp zijn.
Dan valt er braaf te knappen.
Dan heeft men abrikozen,
En pruimen, en morellen,
En perzikken, en peren:
En is dat niet in 't najaar?

Hoor kinders! zeide SAARTJE,
De winter moet de velden
En tuinen vruchtbaar maken.
Men moet de boomen snoeijen:
Den akker moet men mesten;
Dat doet men in den winter.
De boomen moeten bloeijen,
Om vruchten ons te geven;
Dat doen zij in de lente.
De vruchten moeten groeijen;
Dat doen zij in den zomer.
Men moet de vruchten plukken;
Dat doet men in het najaar.

Dus moet gij lieve kinders!
In alle jaargetijden,
Gods wijze goedheid loven
En weltevreden wezen.

J E Z U S.

Een Zangstukje.

KLAARTJE EN JANTJE.

te zamen.

JEZUS is een kindervriend!
 Onzer wil Hij zich erbarmen,
 Hij nam kinders in zijn armen;
 JEZUS is een kindervriend!

KLAARTJE *alleen.*

Ach, was JEZUS nog op aarde!
 Aanstonds vloog ik naar Hem heen.

JANTJE *alleen.*

Ach was JEZUS nog op aarde!
 'k Vloog met u naar JEZUS heen.

te zamen.

Zoon van GOD! die eeuwig leeft!
 Hoor ons smeeken,
 En vergeeft
 Onze stoutheid en gebreken!
 Zoon van GOD! die eeuwig leeft!
 Zegen onze jeugd, en geeft,
 Dat wij dikwijls van U spreken.

DE DRIJFTOL.

Nooit loopt mijn drijftol zonder slagen;
Want houd ik op, dan loopt hij niet.
Ik heb in al dat slaan verdriet,
En zal om ander speelgoed vragen.

Maar is 't ook zoo met FLIPJE niet?
Ja; had ik nimmer slaag te vreezen,
'k Zou zelden in mijn boeken lezen,
En dat geeft vader ook verdriet.

Foei! dat ik van een' tol moet leeren,
Met vlijt te werken zonder dwang.
'k Wil tot mijn straf, mijn leven lang
Geen ander speelgoed gaan begeeren.

DE PRUIMENBOOM.

Eene Vertelling.

JANTJE zag eens pruimen hangen,
o! als eijeren zoo groot.
't Scheen, dat JANTJE wou gaan plukken,
schoon zijn vader 't hem verbood.

Hier is, zei hij, noch mijn vader,
noch de tuinman, die het ziet;
Aan een' boom, zoo vol geladen,
mist men vijf zes pruimen niet.
Maar ik wil gehoorzaam wezen,
en niet plukken: ik loop heen.
Zou ik, om een handvol pruimen,
ongehoorzaam wezen? Neen.
Voort ging JANTJE; maar zijn vader,
die hem stil beluisterd had,
Kwam hem in het loopen tegen,
vooraan op het middelpad.
Kom, mijn JANTJE! zei de vader,
kom, mijn kleine hartedief!
Nu zal ik u pruimen plukken;
nu heeft vader JANTJE lief.
Daarop ging Papa aan 't schudden,
JANTJE raapte schielijk op:
JANTJE kreeg zijn' hoed vol pruimen,
en liep heen op een galop.

DE BEDELAAR.

Die afgeleefde man, die bijkans nakend zit,
En trillend van de kou, mij om een duitje bidt,
Is even goed als ik. Gods wijsheid gaf alleen
Mij wat meer geld dan hem. Ben ik dan beter? Neen.

Een vroom en eerlijk mensch draagt dikwijls
 slechte kleêren :
 Ik wil dan ook de deugd in arme menschen eeren.
 Die met verachting op hen ziet,
 Doet naar 't bevel van JEZUS niet.

DE WARE VRIENDSCHAP.

Een vriend, die mij mijn' feilen toont,
 Gestreng bestraft, en nooit verschoont,
 Heeft op mijn hart een groot vermogen :
 Maar 't laag gemoed, dat altoos vleit,
 Verdenk ik van baatzuchtigheid;
 Ik kan zijn bijzijn niet gedogen.
 Die zelden prijst, spreekt vriendentaal;
 Die altoos vleit, liegt menigmaal.

LOTJE EN KEESJE.

KEESJE.

Zeg me, zoete lieve LOTJE!
 wat is de oorzaak, dat ge schreit;
 Hebt ge uw beugeltasch verloren;
 of gebroken, lieve meid?

LOTJE.

Zou 'k niet schreijen, waarde KEESJE!
 moeder-lief was niet voldaan
 Met mijn naaiwerk: o! zij zag mij
 met verdriet en droefheid aan.
 Ja, zij wilde mij niet kussen,
 zoo als ze anders altijd doet.
 Foei mij! ach! dat zulk een moeder
 om mijn stoutheid treuren moet.

KEESJE.

Wat kan 't baten, dat gij eenzaam
 in een hoekje zit, en klaagt.
 Ga, zij zal het u vergeven,
 als gij om versooning vraagt.

LOTJE.

Zult gij dan mijn voorspraak wezen!
 mij geleiden?

KEESJE.

ja gewis;

Zou ik niet voor LOTJE spreken,
 die mijn liefste zusje is.
 Maar gij hebt geen voorspraak noodig:
 als gij moeder valt te voet,
 Zal zij 't zeker u vergeven,
 moeder, weet gij, is zoo goed.

Gist'ren las zij voor ons beiden,
 dat ook GOD de schuld vergeeft:
 'k Weet, zij zal u wis verschoonen,
 daar zij zulk een voorbeeld heeft.

DE GEZONDHEID.

Gezondheid is een groote schat,
 Om vergenoegd te leven.
 Ofschoon ik grooten rijkdom had,
 Wat voordeel zou het geven,
 Zoo ik, doorknaagd van angst en pijn,
 Mij zelve tot een last moest zijn?

Maar zou ik dan mijns vaders raad
 Niet ijverig betrachten?
 En gulzigheid en overdaad
 Niet mijden en verachten?
 Die nooit genoeg heeft voor zijn' mond,
 Leeft zelden vrolijk en gezond.

KLAARTJE EN KEETJE.

KLAARTJE.

Altoos werken, altoos lezen,
 Dat moet wel verdrietig wezen:

Is het daarom dat men leeft?
 Lustig, KEETJE! nu aan 't spelen;
 Ach! de tijd moet u vervelen,
 Dien gij aan uw meesters geeft.

KEETJE.

Nooit te werken, nooit te lezen,
 Altoos in den tuin te wezen;
 Is het daarom dat men leeft?
 KLAARTJE-lief! hou op met spelen;
 Ach! de tijd moet u vervelen,
 Dien gij aan uw poppen geeft.

KLAARTJE.

Somtijds spelen, somtijds lezen,
 Dat zal wel het beste wezen,
 KEETJE-lief! kom speel met mij.

KEETJE.

't Zal dan zeker u vervelen,
 Op te houden van te spelen:
 Leer nu eerst dan spelen wij.

* * *

Ter naauwernood had KEETJE dit gezegd,
 Of KLAARTJE had, beschaamd, haar poppenweggelegd.

HET GEVONDEN LIEDJE.

'k Vond daar even dit papiertje.
'k Hoop, dat ik het lezen kan.
Boven staat er op geschreven:
Hoe!

DE VERGENOEGDE MAN.

Komt, kinders! zet u bij mij neêr.
'k Zal u een liedje geven.
De vergenogdheid is veel meer
Dan schatten in dit leven.
Al heb ik weinig, 'k heb genoeg;
Zou ik een' man benijden,
Die altoos mooie kleêren droeg,
Maar zware pijn moest lijden.
Het werken houdt mij steeds gezond,
En vlug van lijf en leden.
'k Word wakker in den morgenstond,
Verkwikt en weltevreden.
De honger, dien ik zelden mis,
Doet mij veel grager eten,
Dan of ik aan eens konings disch
Was dag aan dag gezeten.

'k Heb dikwijls water uit een bron
Met meerder smaak gedronken,
Dan ooit de wijn mij geven kon,
Bij bekers ingeschonken.

En is de dag voorbijgegaan,
Zie ik den avond rijzen,
Dan hef ik eens een liedje aan,
Om mijnen GOD te prijzen.

Nu, lieve kinders! leeft als ik.
Verblijdt u in GODS zegen,
Zegt dankend ieder oogenblik,
Wat heb ik veel gekregen!

* * *

Welk een lief en aardig liedje.
Hoe behaagt en treft het mij!
Mogt ik leeren zoo te leven,
Vergenoegde man! als gij.

DE GOEDE EERZUCHT.

EENE KLACHT VAN DAANTJE.

Ach mij, ik ben verdrietig,
Ik heb den prijs verloren,

Dien vader-lief beloofd had,
Aan hem, die 't beste leerde.
Dat boek met mooie printjes,
Met groene zijden lintjes,
Waarnaar ik zoo verlangde,
Heeft JANTJE nu gekregen;
Omdat hij 't best kon schrijven,
En 't vlugst was in het lezen.
Ja, op de kaarten kon hij
De landen en rivieren,
De zeeën en de steden,
Het gaauwst van allen vinden.

Maar zou ik hem benijden,
En nu nog minder leeren?
Neen, 'k wil zijn gaven prijzen,
En hem te meer beminnen.
Maar tevens zal ik trachten,
Den eereprijs te winnen,
Dien vader weer beloofd heeft.
'k Wil dan wat minder spelen,
Ik wil wat korter slapen,
En grooter vlijt besteden
In 't hooren naar de lessen,
Die mij mijn meesters geven.
Door al te veel te spelen,
Door al te lang te slapen,

Door telkens rond te kijken,
Wanneer ik op moest letten,
Heb ik den prijs verloren.

Dat boek met mooie printjes,
Met groene zijden lintjes,
Heeft JANTJE dat gekregen!
Ik kan het niet vergeten,
Maar 't zal niet meer gebeuren.

DE KLEPPERMAN.

Zou ik voor den klepper vreezen,
O! die lieve, brave man
Maakt, dat ik gerust kan wezen,
En ook veilig slapen kan.
Moeder-lief! 'k geloof het vast,
Dat hij op de dieven past.

Schoon hij loopt door wind en regen,
't Zingen wordt hij nimmer moê:
Goede god! geeft hem Uw zegen;
Maar mijn oogjes vallen toe.
Lieve klepper! houd de wacht
Ik ga slapen: goede nacht!

KLAASJE EN PIETJE.

KLAASJE.

PIETJE! zoo gij niet wil deugen,
Dan verschijnt de zwarte man.

PIETJE.

KLAASJE, foei, dat is een leugen.
Laat hem komen, als hij kan.
Die aan zulk een man gelooft,
Is van zijn verstand beroofd.

W I N T E R Z A N G.

'k Zie de gele bladers vallen,
met den zomer is 't gedaan:
En 't gehuil van sneeuw en regen
kondigt ons den winter aan.
Ach! hoe trillen mij de leden;
'k loop naar 't hoekje van de haard;
Vader zegt: in zulk een koude
Dient er hout noch turf gespaard.
O! wij hebben zooveel voorraad
voor den schralen wintertijd;
Daar men mij met warme kleëren
voor de strenge vorst bevrijdt.

Winterperen, kool en appels,
 boter, vleesch, ja wat niet al,
 Ligt er reeds in onzen kelder,
 dat ons lekker smaken zal.
 Mogt ik nu maar dankbaar wezen
 over mijn gelukkig lot!
 Ja, ik wil gehoorzaam leven,
 en U danken, goede GOD!
 Ja, ik wil gedurig denken,
 als de koude mij verdriet,
 Ach! hoe menig duizend menschen
 hebben zooveel voorraad niet!
 Ja, ik wil dan wat besparen,
 en wat van mijn overvloed
 Aan een arm kindje geven, 1713
 dat van honger schreijen moet.

GODS GOEDHEID.

God is goed, daar valt de regen
 Op het uitgedroogde land;
 Vader bad om zulk een' zegen!
 „Zonder regen,
 Zegt hij, „groeit noch kruid, noch plant.”

Lieve droppels, valt op de aarde!
Valt in grooten overvloed.
't Goud is niet van zulk een' waarde
Voor onze aarde,
GOD verhoort ons, GOD is goed!

GODS WIJSHEID.

God is wijs, die malsche regen
Houdt nu op: het dorre gras
Heeft weêr zoo veel vocht gekregen,
Als voor 't groeijen noodig was.

Viel er al te zware regen,
Zag men nimmer zonneschijn,
Dan zou 't langer niet tot zegen,
Maar tot schade voor ons zijn.

GOD is wijs, die malsche regen
Houdt weêr op: de dorre grond
Heeft nu zoo veel vocht gekregen,
Als GODS wijsheid noodig vond.

DE EDELMOEDIGE WEDERVERGELDING.

Zou ik dan mijn zusje kwellen,
Omdat zij mij niet bemint?
Zou ik kwaad van haar vertellen?
Neen, ik denk: zij is een kind.

'k Zal haar van mijn lekkers geven,
Dan wat druiven, dan een peer,
Dan een hazelnoot zes zeven
En, wanneer zij wil, nog meer.

'k Zal haar hart door liefde winnen,
Ze is toch geen kwaadaardig kind;
Zoo lang zal ik haar beminnen,
Tot ze in 't eind mij ook bemint.

HET ZIEKE KIND.

Mijn hoofdje, ach! het doet zoo zeer!
Het schijnt van een gespleten;
Geen hobbelpaard vermaakt mij meer;
En schoon men vraagt, wat ik begeer,
Ik walg van 't lekkerste eten.

Al ligt geen kind zoo zacht als ik,
 De rust is mij benomen;
 En slaap ik eens een oogenblik,
 Dan word ik wakker met een' schrik,
 Door 't akelige droomen.

Nu worde ik eerst, door 't geen ik mis,
 Tot dankbaarheid gedreven:
 Nu voel ik, maar met droefenis,
 Hoeveel men GODE schuldig is,
 Als men gezond mag leven.

Maar o! die GOD is altoos goed!
 Ik wil nu dankbaar wezen,
 En schoon ik pijnen lijden moet,
 Geduldig zeggen: GOD is goed!
 Hij kan mij weêr genezen.

HET GOEDE VOORBEELD.

Vader leeft met onze moeder
 altoos vergenoegd en blij!
 O, hoe lieven zij elkander,
 nimmer knorren zij, als wij.

Toont er een iets te verlangen,
 dan zegt de ander: dat is goed.
 Moeder is het best tevreden,
 als zij iets voor vader doet.

Vader poogt altoos te weten,
wat de wensch van moeder is,
En hetgeen haar mogt vervelen
geeft aan vader droefenis.

Vader gaf de beste perzik
laatst aan moeder met een' zoen:
Hij wou zelf er niet van eten;
KLAARTJE! zouden wij dit doen?

Liefste zusje! liefste broertjes!
o, het strekt ons tot verwijt,
Dat wij dikwijls zoo krakeelen;
ach, gij weet niet hoe 't mij spijt.

Komt, mijn liefjes! laat ons leven
tot elkanders nut en vreugd!
Laat ons pogen na te volgen
Vaders liefde en moeders deugd.

Daar alleen kan liefde wonen,
daar alleen is 't leven zoet,
Waar men blij en ongedwongen,
voor elkander alles doet.

PIETJE EN KEETJE.

PIETJE.

Kom, mijn lieve zoete zusje,
Geef me een kusje,
O, ik ben zoo in mijn schik!
'k Heb van moeder zoo vernomen,
Dat KAMIE van 't school zal komen,
Niemand is zoo blij als ik.

KEETJE.

Laat ons dan eens wat bedenken,
Om te schenken
Aan die allerliefste meid.
Als wij haar maar wat vertellen,
En geen daden dat verzellen,
Is 't geen regte vrolijkheid.

PIETJE

Wel, ik heb vier mooie printjes.

KEETJE.

Ik twee lintjes,
Goed voor haar, gelijk ik gis.

PIETJE.

't Zal haar, hoe gering, behagen.
Wijl zij dan niet hoeft te vragen
Of 't bij ons maar praten is.

HET GEDULD.

Geduld is zulk een schoone zaak
Om in een moeilijke taak
Zijn oogwit uit te voeren;
Dit zag ik laatst in onze kat,
Die uren lang gedoken zat,
Om op een rat te loeren.
Zij ging niet heen, voor zij de rat,
Gevangen, in haar klauwen had.

EENE GODSDIENSTIGE JEUGD MAAKT
EENEN GELUKKIGEN OUDERDOM.

Die in zijn jeugd
Het pad der deugd
Heeft ingeslagen,
En 't goede doet,
Wacht welgemoed
Zijne oude dagen.

Maar die zijn' tijd
Onnut verslijt.
Zijn frissche krachten

Der zonde geeft,
Moet, afgeleefd,
Verdriet verwachten.

Laat dan, o jeugd!
Het pad der deugd
U vroeg behagen,
Dan slijt ge blij,
Van wroeging vrij,
Uwe oude dagen.

Al zijt ge een spot
Van hen, die god
Te stout verachten,
Gij hebt veel meer
Dan geld of eer
Van Hem te wachten.

Die god bemint,
Die wordt zijn kind;
En moet hij sterven,
't Zij vroeg of spâ,
Hij zal genâ
Bij god verwerven.

DE KOOLMEES.

Mijn knip had in den boom een uurtje pas gehangen,
Of deze koolmees zat er in.

Toen zei ik bij mij zelv': wat zal ik vogels vangen:
Dat heet eerst regt een goed begin!

Maar ach! het zijn wel zeven dagen,
Ik zag in al dien tijd geen' vink of koolmees weêr:
Nu ben ik heel ter neêr geslagen,
Nu zeg ik bij mij zelv': er zijn geen vogels meer.

* * *

Die al te groote dingen wacht,
Omdat hem in 't begin zijn pogingen gelukken,
Is even dwaas, als die tot wanhoop wordt gebragt,
Omdat hij voor een tijd voor tegenspoed moet
bukken.

PIETJE

BIJ HET ZIEKBED VAN ZIJN ZUSJE.

Ach, dat kermen, ach, dat klagen
kan mijn teeder hart niet dragen,
MIETJE-lief, ik voel uw pijn!

'k Zou gewillig voor u lijden,
 Kon het u van smart bevrijden,
 Of maar tot verligting zijn.

Doch 't is boven mijn vermogen;
 Maar ik buig, met weenende oogen,
 Biddend mijne knietjes neêr.

„Laat mijn bede u niet mishagen,
 „Goede JĒZUS! hoor mijn klagen,
 „En herstel mijn zusje weêr.

„Laat haar 't leven toch niet derven,
 „Ach, mijn moeder zou 't besterven,
 „Vader daalde wis in 't graf.

„Lieve GOD! waar bleef toch PIETJE,
 „Naamt Gij met mijn zusje MIETJE,
 „Ook mijne ouders van mij af.”

HET VERHOORDE GEBED.

Mijn zusje is gezond. GOD hoorde mijn gebed,
 En heeft tot onze vreugd mijn zusje-lief gered.
 Wat zal mijn dankbaar hart dien goeden GOD
 vergelden.

Zoo groot een GOD wil die gedankt zijn van een kind?
 Ja! vader zegt, dat GOD daarin behagen vind:
 Dies zal ik Zijnen lof, al ben ik jong, vermelden.

HET TEEDERHARTIGE KIND.

Zou ik niet mijn moeder eeren,
Ach, wat doet zij niet voor mij?
Wat mij nut is, mag ik leeren;
Ben ik vrolijk, zij is blij.

Ben ik ziek, ik hoor haar klagen;
En wanneer zij bij mij zit
Met het oog omhoog geslagen,
Dan geloof ik, dat zij bidt.

Ja, dan bidt zij, dat ik spoedig
Moog bevrijd zijn van mijn smart;
Word ik beter, hoe blijmoedig
En hoe dankbaar is haar hart.

Ik zal altoos haar beminnen,
Altoos doen wat haar behaagt.
Nimmer wil ik iets beginnen,
Daar mijn moeder over klaagt.

'k Zal haar naam met eerbied noemen,
Als zij neêrdaalt in het graf.
En GODS goedheid altoos roemen,
Die mij zulk een' moeder gaf.

Goede GOD, ach laat haar leven
 Tot mijn voordeel, tot mijn vreugd;
 Welk een droefheid zou 't mij geven,
 Haar te missen in mijn jeugd.

DE ONBEDACHTZAAMHEID.

Zie KEESJE! deze doode mug
 Vloog nog zoo even blij en vlug.
 Maar 't is door onbedachtzaamheid,
 Dat zij nu dood op tafel leit.

Zij had in 't kaarslicht zulk een zin,
 En vloog er onvoorzigtig in.
 Nu ligt zij daar; maar 't is te laat;
 Er is voor 't mugje nu geen raad.
 Zij werd bedrogen door den schijn.

O! laat dit ons tot leering zijn,
 Dat, eer men iets gewigtigs doet,
 Men zich wat lang bedenken moet.
 Een uur van onbedachtzaamheid
 Kan maken dat men weken schreit.

DE VOGEL OP DE KRUK.

Het zijn pas zes of zeven dagen,
Dat ik dit sijsje kocht van KLAAS den vogelman;
En schoon ik in het eerst mijn moeite moest beklagen,
Nu is er nergens een, die beter vliegen kan.

Wat zou ik vorderingen maken,
Als ik zoo leerzaam was als hij!
Maar 'k zou wel haast aan 't schreijen raken,
Mijn vogel, ach veroordeelt mij.

'k Wil dan voortaan mij zoo gedragen,
Dat, eer ik mij tot spelen schik,
Ik zonder vrees mij af kan vragen:
Wie leert er beter! hij of ik?

AAN MIJNE KLEINE LEZERS.

Zeg toch niet, mijn lieve wichtjes,
Dat van ALPHEN u vergeet;
'k Heb, om u nog iets te geven.
Eenige uurtjes weêr besteed.

Moog'lijk is 't de laatste bundel;
Hooft! gij hebt er ook genoeg

't Is in 't aantal niet gelegen;
En voor grooter is 't wat vroeg.

Weinig, wel, en dikwijls lezen
Leert het best, in uwen tijd,
Grooter boeken zult gij krijgen,
Als gij ook wat grooter zijt.

JANTJE EN HET KONIJN.

Daar zie ik een konijn!
Wat zou ~~ik~~ gelukke~~t~~ zijn, *ik L g*
Had ik het, om er meê in onzen tuin te loopen
Zei JAN: maar schoon 'k mijn geld
Al driemaal hebt geteld,
Ik heb te weinig om dat lieve dier te koopen,
En schoon mij dit ¹'t harte gaat, *aan*
Ik weet geen raad.

* * * *

Wel! laat uw dit geval dan leeren,
Mijn lieve JAN
Dat een verstandig kind geen dingen moet begeeren,
Die hij te voren weet, dat hij niet krijgen kan.

DE ZINGENDE WILLEM.

Morgenlied.

Bij 't opgaan van de zon
Zat WILLEM aan een' bron,
Van goeder hart, te zingen;
Hij had den afgeloopen nacht
Verkwikkend doorgebracht,
En kon zich langer niet bedwingen.
God, riep hij, is zoo goed,
Dat ik Hem loven moet!

Magtige Schepper! U heb ik te danken,
Dat ik ontwaakte, gezond en verheugd.
Wijze Bestierder! 'k heb JESUS te danken,
Dat ik U kenne, in het eerst van mijn' jeugd.

Prijst U de morgen, ik zal U ook eeren,
Dat Gij mij gunstig in 't leven bewaart;
Prijst U de morgen, ach mogt hij mij leeren,
Heilig en dankbaar te leven op aard.

Naarstig, gehoorzaam en vrolijk te wezen,
Is me tot voordeel en 't is Uw gebod;
Vriend'lijke Schepper! wie zou U niet vreezen!
Wie U niet eeren, almachtige GOD!

Van u alleen moet ik alles verwachten;
Wie is als Gij algenoegzaam en mild.
'k Wil dan van daag Uwe wetten betrachten,
Daar Gij ook kind'ren zegenen wilt.

DE KLEINE ZANGSTER.

Avondlied.

Het licht der zon
Begon
Alreê te kwijnen:
De maan
Ving aan
Zoo schoon als ooit te schijnen;
Toen lieve KRIS,
Een meid, naar 'k gis,
Van acht of negen jaren,
Haar kleine citer nam,
En hupplend bij mij kwam;
Zij paarde lagchend stem en snaren,
En zong het vrolijk avondlied,
Dat gij hier uitgeschreven ziet.

De zon moog' haar stralen
In 't westen doen dalen

Dit geeft mij geen smart:
God heeft ook geschapen

Den nacht, om te slapen,
Dies looft Hem mijn hart.

Hoe donker 't moog wezen,
'k Behoef niet te vreezen

In 't holst van den nacht.
God zal voor mij zorgen,
Totdat mij de morgen

Weêr vrolijk verwacht.

Geen leed zal mij naken;
God wil mij bewaken,

Al ben ik een kind.

God toont, door mij 't leven
En voedsel te geven,

Hoe Hij me bemint

Het starrengeflonker
Vervrolijkt het donker;

De lichtende maan

Begint op de weiden
Haar glansen te spreiden,

En speelt door de blaad.

Al ziet men geen kleuren,
Men wordt toch door geuren,

Verkwikt waar men gaat.
 'k Hoor zelfs in seringen,
 Den nachtegaal zingen,
 En 't kwarteltje slaat.

Mag ik U verhoogen,
 Dan sluit ik mijn oogen
 Gerust, o mijn GOD!
 U eere te geven,
 En dankbaar te leven,
 Is 't zaligste lot.

DE VERKEERDE VREES.

KEESJE zag eens Joden loopen,
 Om *wat ouds! wat ouds!* te koopen:
 Hij werd bang, ja bleek van schrik;
 Hij kroop weg, en ging aan 't huilen;
 PIETJE spotte met dat schuilen,
 En zei lagchend, doe als ik!

KEES zei: zoudt gij niet ontstellen,
 Als gij hen eens aan zaagt bellen?
 Neen ik toch, zei PIETJE toen;
 Waarom zou ik altoos vreezen?
 Men behoeft slechts bang te wezen,
 Als men voorneemt kwaad te doen.

KLAASJE.

'k Wil niet: 'k heb geen lust in slaan;
 Maar laat ons naar vader gaan;
 'k Wil u niet verongelijken:
 Vader mag het vonnis strijken.

GIJSJE.

Laffe jongen, zonder moed!

KLAASJE.

O! bedenk eerst wat ge doet.

GIJSJE.

'k Vat u aanstonds bij de kleëren;

KLAASJE.

Wacht u, 'k zou mij dan verweren,
 'k Ben zoo min bevreesd als gij.

GIJSJE.

Is dat waar, kom dan ter zij.

KLAASJE.

Neen: daar zal ik mij voor wachten;
 Maar u dreigen *hier* verachten.
 Ha! geen dwaasheid is zoo groot,
 Dan te vechten zonder nood.

Hier werden zij gestoord,
 Papa-lief had het juist gehoord.
 Hij, die een krijgsman was, en dikwijls in zijn leven
 Van zijn beleid en moed veel proeven had gegeven,
 Zei: 't is de beste held: hij heeft den grootsten moed,
 Die dapper vechten kan, maar 't nooit onnoodig doet.

HET ONWEDER.

Hoe schoon schiet daar de bliksem neêr,
 Hoe statig rolt de donder!
 De wolken pakken zaâm, of drijven heen en weêr!
 Terwijl ik in dat al, geduchte Hemelheer!
 Uw Majesteit bewonder.

Nu is 't voorbij: een frissche lucht
 Omringt mij, waar ik ga, en doet de vogels zingen.
 Ik zie een nieuwen glans op boom en veld en vrucht
 Maar, eeuwig GOD! gij blijft geducht,
 Zelfs in uw zegeningen.

* * *

Wat zie ik, KAATJE! hoe, gij beeft?
 Ach, wil daar nooit voor vreezen!
 't Is een geschenk, dat GOD ons geeft,
 En daarom, lieve meid, moest KAATJE dankbaar
 wezen.

KLAARTJE

BIJ DE SCHILDERIJ VAN HARE OVERLEDENE MOEDER.

Wanneer ik neêrgezeten
 Bedaard het beeld aanschouwe
 Van mijne lieve moeder,
 Dan rollen mij de tranen
 Gestadig langs de wangen.
 Dat lief en lagchend wezen,

Waar godsvrucht en opregtheid,
 Bevalligheid en blijdschap
 Zoo klaar op is te lezen,
 Doet mij dan bitter schreijen,
 Omdat ik haar moet missen;
 Ik — nog geen negen jaren.
 Wat heb ik niet al uurtjes,
 Met nut bij haar gezeten,
 Wanneer zij mij, al spelend,
 Het een en ander leerde.
 Maar 't zal mij altoos heugen,
 Hoe zij mij bij haar sterven
 Voor 't laatst nog eens omhelsde.

Ik kan er niet aan denken,
 En 'k doe het toch zoo gaarne.
 Toen zei ze: „lieve KLAARTJE!
 „Uw' moeder zal haast sterven,
 „En van deze aarde scheiden,
 „Om in den blijden Hemel
 „Bij de engelen te wonen;
 „Hoor dan mijn laatste woorden,
 „En geef mij 't laatste kusje.
 „Eer GOD, bemin uw' vader!
 „Groei op in deugd en wijsheid!
 „En wilt ge vrolijk leven,
 „Leer vroeg de zonden haten.
 „Maar hebt ge eens kwaad bedreven,
 „Dan moet ge 't gul belijden,
 „En GOD om JEZUS wille

„Zal u vergeving schenken.
„Maar ziet ge dan, mijn KLAARTJE!
„Op aarde mij niet weder,
„Zie dikwijls naar den Hemel,
„En zeg — daar woont mijn' moeder.
„Ach, zag ik na uw sterven
„Mijn kind ook daar verschijnen,
„Hoe zou ik mij verblijden,
„En GOD eerbiedig danken.
„Voor u, mijn lieve KLAARTJE!
„Is ook de Hemel open.
„Maar ach, mijn lieve meisje!
„Ik voel den dood genaken,
„En kan niet langer spreken.
„Vaarwel, vaarwel dan KLAARTJE!
„Daar hebt ge 't laatste kusje!”

'k Ging schreiend naar beneden,
En 't duurde weinige uren,
Of moeder was gestorven.

Wanneer ik nu, gezeten
Bij 't beeld van mijne moeder,
Aan haren dood gedenke,
Dan rollen mij gestadig
De tranen langs de wangen.
Dan zie ik naar den Hemel,
De woonplaats mijner moeder;

Dan roep ik bitter schreiend,
 o God, hebt gij die moeder
 Aan mij zoo vroeg ontnomen?
 U mag ik niet berispen,
 Hoezeer ik haar betreure;
 Neen, Gij zijt wijs en heilig;
 Mag ik U maar beminnen,
 Mijn' lieven vader eeren,
 En moeders lessen volgen,
 Dan zal ik bij mijn sterven,
 Bij U en moeder komen.
 Wat zal dat zalig wezen!

DE VERWELKTE ROOS.

Waarom verwelkt de roos zoo ras?
 Zei JANTJE: och of 't anders was!
 God wierd ook, dunkt me, meer geprezen,
 Zoo 't roosje langer bleef in wezen.

* * *

Al denkt ge, dat ge 't wel doorziet,
 Mijn lieve JAN! het is zoo niet.
 De Schepper weet het best van allen,
 Waarom 't zoo schielijk af moet vallen;

En wil ook, dat ge gadeslaat,
Hoe ras al 't aardsche schoon vergaat.
De Schepper, wien 't ons past te vreezen,
Wordt door bedillen nooit geprezen.

M I E T J E

BIJ HET CLAVECIMBAAL.

De liefelijke toonen
Behagen mij alreê;
Al heb ik weinig jaren,
Ik zing zoo graag eens meê.
Wanneer mijn oudste broêrtje
Op 't clavecimbaal speelt,
Dan vraagt hij mij al spottend,
Of 't mij niet ras verveelt?
Dan zeg ik, lieve jongen!
o Speel toch lang voor mij,
Mogt ik het ook maar leeren,
Ik deed mijn best als gij.
Eergist'ren was ik jarig,
En moeder vroeg mij toen,
Wat ik van haar begeerde:
Ik gaf haar eerst een zoen,
En zei, mijn lief Mamaatje!
Bewijs mij deze gunst,

Dat ik mag leeren spelen
 En zingen naar de kunst.
 Zij nam mij in haar armen,
 En zei: in 't nieuwejaar.
 Nu brande ik van verlangen,
 Ach, kwam de meester maar.

* * *

De jeugd spant zich met spelen,
 En zingen nuttig uit;
 En is men moê van 't leeren,
 Dan geeft dit lief geluid
 Weêr nieuwe lust en krachten;
 Zoo leeft men blij en zoet:
 En schuwt met vreugd gezelschap,
 Dat dikwijls dolen doet.

HET VERSTANDIG ANTWOORD.

Gij vraagt mij, waarom ik aan GOD gehoorzaam ben:
 't Is daarom, dat ik Hem als wijs en goed erken.
 Hij heeft aan ons Zijn' wet uit liefde alleen gegeven,
 Opdat wij vergenoegd en vrolijk zouden leven.
 En al wat ons die wet verbiedt,
 Is, hoe 't ook schijnen mag, ten onzen voordeel niet.
 Wil iemand dan gelukkig wezen,
 Die leer' gehoorzaam GOD te vreezen.

HET GEWETEN.

Nooit heb ik meer vermaak, dan als ik mijnen pligt,
 Blijmoedig heb verrigt.
 Dan smaakt het eten best; dan kan ik vrolijk springen,
 En blijde liedjes zingen;
 Maar ben ik traag of stout, dan ben ik niet gerust;
 Dan heb ik geenen lust
 In spijs, in drank of spel; dan wordt mij door 't geweten
 Geduriglijk verweten,
 Dat ik een slechtaard ben, en dat ik nooit een man (1)
 Zoo doende, worden kan.

EEN BRIEF VAN KAREL

AAN ZIJN ZUSJE KAATJE.

Zusje-lief! ik laat u weten,
 Dat ik, sedert uw vertrek,
 In mijn kamer heb gezeten,
 Meid-lief! met een stijven nek.
 'k Dacht, ik zal u toch eens schrijven,
 Want het weder is zoo guur.
 Dat ik steeds in huis moet blijven

(1) Meisjes zeggen:

„En dat mij niemand dan,
 „Zoo doende, achten kan.”

En dat smaakt niet op den duur.
 'k Heb met u vrij wat te praten:
 Dikwijls denk ik, was ze hier!
 Maar dat denken kan niet baten,
 Daarom praat ik op 't papier.
 Schrijven, moet men, zegt Papatje,
 Even zoo, als of men praat:
 Daarom zal ik, lieve KAATJE!
 U vertellen, hoe 't mij gaat.
 'k Was eerst knorrig, dat KLORINDE
 U van huis en met zich nam;
 'k Was wel blij, dat ze u beminde,
 Maar wat doet ze te Amsterdan,
 Zei ik — was ze hier gebleven,
 'k Had haar graag mijn beste prent
 Voor een nieuwejaar gegeven;
 O wij zijn zoo zaâm gewend.
 Maar wat hielp toch al dat klagen,
 KAATJE-zus was heengegaan;
 'k Wende dies, in weinig dagen,
 Schoon uit nood, daar langzaam aan.
 Daarop, door me in 't zweet te loopen,
 Heb ik zware kou gevat;
 'k Moest dat spelen duur bekoopen,
 Ach! wat heb ik pijn gehad:
 'k Mogt dan dit, dan dat niet eten:
 'k Sliep ook somtijds niet van pijn:
 En ik wou gedurig weten,
 Of het haast gedaan zou zijn.

'k Had geen lust in lezen, schrijven,
Ja, zelfs in mijn prenten niet;
En zoo lang in 't bed te blijven
Gaf mij telkens veel verdriet.
Vader wilde mij vermaken;
Moeder-lief deed, wat ze kon:
Maar zij moesten 't schielijk staken,
Ik was 't al moede eer ik begon.
'k Vreesde, dat het nooit zou lukken,
En wanneer ik ledig zat,
Kreeg ik bijster kwade nukken,
Wijl ik geen geduld meer had.
'k Zei in 't eind — dat ledig wezen
Kan toch nooit voordeelig zijn.
'k Nam een boek: ik ging wat lezen;
En ik voelde minder pijn.
Ook begon ik wat te schrijven,
En wanneer ik prenten zag,
Kon ik op mijn kamer blijven,
Met vermaak, den heelen dag.
Vader zag mij eens beginnen
Aan een kleine teekening,
Moeder-lief kwam daarop binnen,
Om te zien hoe 't met mij ging.
'k Was, zij zagen 't, wel te vrede;
'k Was niet knorrig als voorheen;
'k Praatte nu en dan eens mede;
'k Zei niet kort af, *ja*, of *neen*.
Zoo versleet ik gansche dagen,

Schoon op ver na niet hersteld,
Maar dat kniezen en dat klagen,
Heeft mij sinds niet meer gekweld.
Vader zegt, 't kan meer gebeuren,
Dat ik niet welvarend ben;
Maar ik zal te minder treuren,
Hoe ik meer daaraan gewen.
Die zich naar GODS wil kan voegen,
(Zegt hij) met een stil gemoed,
Smaakt in ziekte zelfs genoegen:
GOD is altijd wijs en goed.
Nu vaarwel, aanminnig meisje!
Ieder in ons huis verlangt,
Dat ge een eind maakt aan uw reisje,
Als gij dezen brief ontvangt.

DE ZWALUWEN.

Eene Vertelling.

KEES zou voor 't eerst naar school toe gaan,
Maar was de stoep pas afgetreden,
Of 't scheen, hij was niet weltevreden;
En bleef, het hoofd omhoog, een poos verwonderd
staan.

Hij zag de zwaluwen zoo heen en weder zweven,
 En zei, dat heet eerst regt op zijn vermaak te leven.
 Een man, die zich op straat bevond,
 En KEESJES meening ras verstond,
 Trok hem, al lagchend, wat ter zijde;
 En zei: wel weet ge 't niet, dat zij dit moeten doen:
 Zij vangen vliegjes, om hun jongen meê te voên,
 Die anders honger moesten lijden.

Noemt gij dit slechts vermaak, neen KEESJE, dat
 is mis,

Maar weet gij wat hieruit voor u te leeren is?
 Zij kunnen, door dit lustig zweven,
 Aan u een voorbeeld geven,
 Hoe men met vlijt en vreugd zijn werk verrigten moet:
 En dat het leelijk staat, als men 't gedwongen doet.

* * *

Ik loop naar school, zei KEES: die les is zeker goed!

DE ZON.

Als ik de zon zie schijnen,
 Die met haar lieve stralen
 Deze aarde vrolijk koestert;
 Opdat er kruiden groeijen,
 Om mensch en vee te spijzen;
 Die 't licht ons doet genieten,
 Om toch verheugd te werken,
 En vergenoegd te leven;

Reyher

Dan denk ik, met aanbidding,
 Hoe groot moet GOD niet wezen
 Die zon heeft Hij geschapen!
 En dat uit enkel liefde!

H E T L I J K.

Mijn lieve kinders, schrikt toch niet,
 Wanneer gij doode menschen ziet,
 Zoudt gij voor lijken beven?
 Komt hier: deez' bleeke koude man,
 Die voelen, zien, noch hooren kan,
 Houdt nu niet op te leven.

Hij denkt en werkt — ja meer dan gij:
 Maar met geen ligchaam, zoo als wij,
 De ziel is weg van de aarde.
 Die god, wien hij hier heeft gevreesd,
 Is bij hem in den dood geweest;
 En houdt dit lijk in waarde.

Al is de ziel van 't ligchaam af,
 Al daalt het lijk in 't donker graf,
 Dat moet u niet doen ijzen.
 Gelooft het toch, de goede god
 Zal zelfs dit leelijk overschot
 Veel schooner doen verrijzen.

Ach, lieve kinders! zegt dan niet,
Wat is dat sterven een verdriet!

Mogt ik maar altoos leven!

Wanneer ge GOD bemint en dient,
Dan voert de dood u als een vriend,
In 't eeuwig zalig leven.

En komt dan eens de jongste dag,
Dan zal het ligchaam, dat daar lag,
Zich levend weêr vertoonen.

Dan voeren de Englen van beneên,
U zingend naar den Hemel heen,
Om eeuwig daar te wonen.

Mijn lieve kinders, schrikt dan niet,
Wanneer gij doode menschen ziet;
Zoudt gij voor lijken beven?
Zegt liever vrolijk — deze man,
Die hier niet zien of hooren kan,
Mag in den Hemel leven.

HET VOGELNESTJE.

Eene Vertelling.

MIETJE had eens, onder 't wand'len,
Een verholen vogelnestje

In een dorengaag gevonden.
'k Heb nu, zei ze, mijn verlangen!
O! hoe zal ik mij vermaken
Met die lieve kleine diertjes!
Aanstonds ga ik t' huis wat halen,
Om dit nestje in te bergen.

MIETJE liep en zag haar moeder,
Die zij hijgend dit vertelde:

Lieve MIETJE, zei de moeder,
Stoor toch nimmer vogelnestjes;
Denk maar eens, hoe de oude vogels,
Om dat storen zouden treuren;
Zoudt gij, MIETJE-lief, niet schreijen,
Als men u, met PIET en JETJE,
Tegen wil en dank vervoerde?
MIETJE-lief, heb medelijden,
Met die oude lieve vogels!
Zoek toch nimmer uw genoeg
In de droefheid van een ander.

Neen, zei MIETJE, lieve moeder!
Neen, dat niet! maar hoor ze eens schreeuwen,
Ach, ze hebben zulk een honger.

Denk niet meisje, zei de moeder,
Dat zij juist van honger schreeuwen;
Ach, zij zouden zeker sterven,
Als gij hen zoo lang woudt spijzen,
Tot ze niet meer konden schreeuwen;
Maar wilt ge u eens regt vermaken,
En eens zien hoe de ouden zorgen,
Om hun juist zoo veel te geven,
Als die diertjes noodig hebben.
Zet u slechts in stilte neder,
En ge zult het schielijk merken,
Dat zij vliegjes, mugjes, wormpjes
Vangen, en in 't nestje brengen.
O, die goede wijze Schepper
Heeft zoowel aan deze vogels,
Ouders, als aan u, gegeven;
Deze weten altoos beter,
Wat de kinders noodig hebben,
Omdat zij ze 't meest beminnen.
Ja, die zullen nooit verzuimen,
Hen teêrhartig te verzorgen,
Daartoe heeft hun GOD de liefde
Voor hun jongen ingeschapen;
En gij moet niet wijzer wezen,
Dan de goede en wijze Schepper.

MIETJE hoorde naar haar moeder;
 Maar ging dikwijls zachtjes kijken,
 Naar het groeijen van de jongen,
 Zonder 't nestje ooit te storen.

FLIPJE, DE VADER EN DE TUINMAN.

FLIPJE.

Wel, waarom snoeit ge toch de boomen,
 Zeg trouwe PIET?
 Daar aan die takjes vrucht zou komen,
 Gelijk gij ziet.

DE TUINMAN.

Een boom die al te veel moet dragen,
 Verliest zijn kracht.
 Ook zou de vrucht zoo niet behagen,
 Als gij verwacht.
 Uw vader heeft graag goede peren.

DE VADER.

't Is wel gezegd:
 En 't deel van die te veel begeeren
 Is doorgaans slecht.

DE EENZAAMHEID.

Denkt niet, lieve speelgenooten!
Dat de tijd mij heeft verdrotten,
Toen ik gist'ren zat alleen.
Die vermaak heeft in het lezen,
Hoeft geen eenzaamheid te vreezen,
Maar is altoos weltevreên.

Vader zegt, dat brave menschen
Dikwijls naar die uurtjes wenschen;
Dikwijls naar hun' kamer gaan,
Om in oude en nieuwe boeken
Wijze lessen op te zoeken;
En dat staat mij wonder aan.

'k Wou zoo graag verstandig wezen,
En ik worde ook graag geprezen,
'k Zeg, zoo als het bij mij leit;
Dient er dan, om veel te weten,
Menig uurtje nog gesleten,
Welkom! welkom! eenzaamheid!

LIJST
DER
KLEINE GEDICHTEN.

	Bladz.
Aan twee lieve kleine jongens	5.
Het kinderlijk geluk	6.
De Perzik	7.
De kinderliefde	7.
Alexis	8.
De ware rijkdom	9.
Het vrolijk leeren	10.
Het medelijden	10.
De naarstigheid	11.
De spiegel	12.
Klagt van den kleinen Willem op den dood van zijn zusje	12.
Het geschenk	13.
Welkomgroet van Klaartje voor haar kleine zusje	14.
De ledigheid	15.
Het Hondje	15.
Het gebroken glas. <i>Eene Vertelling</i>	16.
De godsdienstigheid	17.
De haas	18.

	Bladz.
Eene vertelling van Dorisje	19.
Jezus. <i>Een Zangstukje</i>	21.
De drijftol	22.
De pruimenboom. <i>Eene Vertelling</i>	22.
De bedelaar	23.
De ware vriendschap	24.
Lotje en Keesje	24.
De gezondheid	26.
Klaartje en Keetje	26.
Het gevonden liedje	28.
De goede eerzucht. <i>Eene klagt van Daantje</i>	29.
De klepperman	31.
Klaasje en Pietje	32.
Winterzang	32.
Gods goedheid	33.
Gods wijsheid	34.
De edelmoedige wedervergelding	35.
Het zieke kind	35.
Het goede voorbeeld	36.
Pietje en Keetje	38.
Het geduld	39.
Eene godsdienstige jeugd maakt een gelukkigen ouderdom	39.
De koolmees	41.
Pietje bij het ziekbed van zijn zusje	41.

72 Lijst der Kleine Gedichten.

	Bladz.
Het verhoorde gebed	42.
Het teederhartige kind	43.
De onbedachtzaamheid	44.
De vogel op de kruk	45.
Aan mijne kleine lezers	45.
Jantje en het konijn	46.
De zingende Willem. <i>Morgenlied</i>	47.
De kleine zangster. <i>Avondlied</i>	48.
De verkeerde vrees	50.
De liefde tot het Vaderland	51.
De vechtende jongens	51.
Het onweder	52.
Klaartje bij de schilderij van hare overledene moeder	53.
De verwelkte roos	56.
Mietje bij het clavecimbaal	57.
Het verstandig antwoord	58.
Het geweten	58.
Een brief van Karel aan zijn zusje Kaatje	59.
De zwaluwen. <i>Eene Vertelling</i>	62.
De zon	63.
Het lijk	64.
Het vogelnestje. <i>Eene vertelling.</i>	65.
Flipje, de vader en de tuinman	68.
De eenzaamheid	69.